

«Саран қаласының сәулет және қала құрылысы бөлімі» ММ-нің 2025 жылғы қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша талдау анықтамасы

2026 жылғы «4» қыркүйек

КІРІСПЕ БӨЛІМ

«Саран қаласының сәулет және қала құрылысы бөлімі» ММ басшысының 2026 жылғы 24 шілдедегі № 21 «2025 жылға арналған «Саран қаласының сәулет және қала құрылысы бөлімі» мемлекеттік мекемесінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу үшін жұмыс тобын құру туралы» бұйрығының негізінде 2026 жылғы 1 тамыз бен 16 қыркүйек аралығында сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізілді.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдаумен «Саран қаласының сәулет және қала құрылысы бөлімі» ММ 2025 жылдың 1 қаңтарынан 31 желтоқсанына дейінгі жұмыс кезеңі қамтылды.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» 2015 жылғы 18 қарашадағы Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабының 5-тармағына сәйкес жүргізілді Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы № 12 бұйрығымен бекітілген Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларын, сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарды басшылыққа ала отырып, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) Төрағасының 2022 жылғы 30 желтоқсандағы № 448 бұйрығымен бекітілген

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдауды жұмыс тобы келесі құрамда жүргізді:

Айтбеков Қуаныш Ойратұлы - бөлімнің бас маманы, жұмыс тобының төрағасы;

Кривоносова Ангелина Юрьевна - бөлімнің әдіскері, жұмыс тобы төрағасының орынбасары;

Кужина Лилия Ринатқызы - бөлімнің әдіскері, жұмыс тобының хатшысы.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау мынадай бағыттар бойынша жүргізілді:

1) талдау объектісінің қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;

2) талдау объектісінің ұйымдық-басқарушылық қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

«САРАН ҚАЛАСЫНЫҢ СӘУЛЕТ ЖӘНЕ ҚАЛА ҚҰРЫЛЫСЫ БӨЛІМІ» ММ ҚЫЗМЕТІН ҚОЗҒАЙТЫН НОРМАТИВТІК ҚҰҚЫҚТЫҚ АКТІЛЕРДЕГІ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРІН АНЫҚТАУ

Құқықтық актілерде анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің саны - 1 бірлік, ішкі құжаттарда - 0 бірлік

1. Құқықтық актілердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

Тәуекел атауы: Сот органдарына жүгіну жолымен өз бетінше салынған құрылысқа (гараж, үй) меншік құқығын тану бөлігінде нормаларды қатандату туралы

Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің сипаттамасы: ҚР Азаматтық кодексінің 244-бабына сәйкес 1. Тұрғын үй, басқа құрылыс, ғимарат немесе өзге де жылжымайтын мүлік өз бетімен салынған құрылыс болып табылады мемлекетке тиесілі, жер учаскелері болып қалыптастырылмаған жерге құрылысты жүзеге асырған тұлғаға тиесілі емес, сондай-ақ бұған рұқсат алмай құрылған жер учаскесінде, Қазақстан Республикасының жер заңнамасына, Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және Қазақстан Республикасындағы қала құрылысы және құрылыс қызметі және Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасы негізінде жүзеге асырылады.

Өз бетімен салынған құрылысқа меншік құқығын өзіне тиесілі емес жер учаскесінде құрылысты жүзеге асырған адамға осы учаске белгіленген тәртіппен осы адамға салынған құрылысты орналастыруға берілген жағдайда сот тануы мүмкін.

Алайда, тәжірибе көрсетіп отырғандай, жер телімін өз еркімен алу бөлігінде көптеген бұзушылықтар орын алуда, көбінесе гараж салу.

Азаматтар келешекте сот тәртібімен құқықты тани алатынын (заңдастыра алатынын) біліп, объектілерді сеніммен салады. Жер кодексінің 43-бабының 10-тармағын бұзады және елемейді «Егер облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың, ауданның, облыстық маңызы бар қаланың жергілікті атқарушы органының, аудандық маңызы бар қала, кент, ауыл, ауылдық округ әкімінің жер учаскесін беру туралы шешімінде өзгеше көзделмесе, жер учаскесін оның шекарасы нақты (жергілікті жерде) белгіленгенге және құқық белгілейтін құжаттар берілгенге дейін пайдалануға жол берілмейді. Осы норманы сақтамау жер учаскесін өз бетінше иелену ретінде сараланады және Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық бұзушылық туралы заңнамасына сәйкес әкімшілік жауаптылықты көздейді».

Сыбайлас жемқорлық факторлары: судьялардың кез-келген құрылысты заңдастыру жөніндегі өкілеттіктері көбірек болады, осы норманы қатайту қажет, атап айтқанда «Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі Жер ресурстарын басқару комитетінің Қарағанды облысы жер

ресурстарын басқару департаменті» РММ тиісті тексерулерінен кейін бұзу туралы акт шығаруы тиіс.

Ұсыным: жер заңнамасына, атап айтқанда орталық уәкілетті органның өкілеттігіне тиісті нормалар енгізуге құқылы.

«САРАН ҚАЛАСЫНЫҢ СӘУЛЕТ ЖӘНЕ ҚАЛА ҚҰРЫЛЫСЫ БӨЛІМІ» ММ ҰЙЫМДАСТЫРУ-БАСҚАРУ ҚЫЗМЕТІНДЕГІ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРІН АНЫҚТАУ

Персоналды басқару, оның ішінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ұшыраған лауазымдарды айқындау

Персоналды басқаруға байланысты анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің саны - 0 бірлік.

Бөлімде штат кестесіне сәйкес 2 бірлік есептеледі. Мониторинг сәтіндегі жағдай бойынша мемлекеттік қызметтің тізімдік құрамының жалпы саны - 2 адам, 0 - бос жұмыс орны.

Бөлім қызметкерлерін оқыту, біліктілігін арттыру және қайта даярлау мерзімдері мен тәртібі Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес «Саран қаласы әкімінің аппараты» ММ бекіткен қайта оқыту жоспарларымен регламенттелген.

Талданып отырған кезеңде мемлекеттік қызметшілер тәртіптік жауапкершілікке тартылмаған.

Заңнаманы бұзған немесе оған жол берген, жеке немесе заңды тұлғалардың құқықтарын бұзған немесе шектеген және т.б. адамдарға тәртіптік сипаттағы шараларды қолданбау фактілері жоқ.

Бөлім қызметкерлерін көтермелеу басшының қалауы бойынша қызмет нәтижесіне байланысты заңнамаға сәйкес тоқсан сайынғы негізде жүргізіледі.

Бөлімде кадрлардың тұрақтамауы жоқ.

Талданып отырған кезеңде жұмыстан босатылған қызметкерлер жоқ.

Мемлекеттік қызметке кір келтіретін сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар немесе теріс қылықтар үшін талдау жасалған кезеңде Бөлім қызметкерлерін тәртіптік жауапкершілікке тарту фактілері анықталмаған.

Мүдделер қақтығысын реттеу

Мүдделер қақтығысын реттеумен байланысты анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің саны - 0 бірлік.

Бөлім қызметін мүдделер қақтығысының болуына талдау:

Бөлімде тікелей бағынысты жақын туыстарының жұмыс істеу фактілері анықталмаған.

Бөлімнің қызметінде мүдделер қақтығысы жағдайлары (қызметшінің жеке мүдделілігі мен оның өз лауазымдық өкілеттіктерін тиісінше орындауы арасындағы қайшылықтар) анықталмаған.

Мемлекеттік қызметтер көрсету

Жүктелген функцияларға сәйкес бөлім сәулет саласындағы мемлекеттік қызметтердің 9 түрін көрсетеді.

Барлық 9 мемлекеттік қызмет тегін көрсетіледі.

1. Қазақстан Республикасының аумағында жылжымайтын мүлік объектілерінің мекенжайын анықтау жөнінде анықтама беру.

2. Эскизді (эскиздік жобаны) келісу.

3. Облыстық, аудандық маңызы бар жалпыға ортақ пайдаланылатын автомобиль жолдарының жолақ бөлігінде сыртқы (көрнекі) жарнама объектілерін орналастыру үшін келісу.

4. Құрылыс және қайта жаңарту (қайта жоспарлау және қайта жабдықтау) жобаларын әзірлеу кезінде бастапқы материалдарды ұсыну.

5. Үлескерлердің ақшасын тартуға рұқсат беру.

6. Объектілерді кейіннен кәдеге жарату (құрылыстарды бұзу) жөніндегі жұмыстар кешенін жүргізуге шешім беру.

7. Тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы шарттың есептік жазбасы туралы үзінді көшірмені беру.

8. Елді мекен шегінде объект салу үшін жер учаскесін беру.

9. Жер учаскесінің нысаналы мақсатын өзгертуге шешім беру

Кезең	Саны	ЭҮП (egov.kz, E-license)	Мем. Корпорация арқылы	Қағаз түрінде
01.01.2025-31.12.2025	1046	1046	0	0

Саран қаласының сәулет және қала құрылысы бөлімі ММ мемлекеттік қызмет көрсету сапасына заңнамамен белгіленген мерзімдерді бұзу фактілері мен шағымдары жоқ.

Мемлекеттік қызметтер көрсетуге қатысты проблемалық мәселелер.

Тәуекелдің атауы: ЭҮП-да белсенді емес электрондық мемлекеттік қызметтер.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің сипаттамасы: «Жылжымайтын мүлік объектісінің мекенжайын беру/жою» мемлекеттік көрсетілетін қызметті алу үшін өтініш беру кезінде, атап айтқанда, жер учаскесіне мекенжай беру кезінде проблема туындады, себебі аталған қызмет порталда белсенді болмаған, көрсетілетін қызметті алушылардың көрсетілетін қызметті берушімен тікелей байланысы бар.

Сондай-ақ, мұраға кірген кезде қайтыс болған адам үшін әрекет ететін адамдар ЭЦҚ болмауына байланысты жылжымайтын мүлік объектісіне мекенжай беруге/жоюға өтініш бере алмайды, осыған байланысты көрсетілетін қызметті берушіге тікелей жүгінуге мәжбүр.

Сыбайлас жемқорлық факторлары: 2024 жылғы қазаннан бастап бұл қызметтер электрондық форматқа көшті.

Ұсыным: «Мекенжай тіркелімі» АЖ әзірлеушілері осы мемлекеттік қызмет бойынша жұмысты түзету қажет.

Рұқсат беру функцияларын іске асыру

Бөлім Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес рұқсат беру функцияларын іске асырмайды.

Қаржы қаражатын игеру

Қаржы-шаруашылық қызмет бағыты бойынша НҚА-да анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің саны - 0 бірлік

Бөлім жүргізетін мемлекеттік сатып алуларға талдау жүргізілді.

Мемлекеттік сатып алудың жылдық жоспары мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру қағидаларында айқындалған тәртіппен және нысанда әзірленеді, бекітіледі және нақтыланады, өзгерістер есепті кезең ішінде енгізіледі.

«Мемлекеттік сатып алу туралы» ҚР Заңына және Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру қағидаларына сәйкес мемлекеттік сатып алу саласындағы барлық жұмыстар Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу веб-порталының платформасында жүзеге асырылады.

Тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді жеткізушілермен дер кезінде шарттар жасалады.

Ұйымдық-басқарушылық қызметтен туындайтын өзге де талдау объектісінің қызметі.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі жұмысты ұйымдастыру

Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңына және Қазақстан Республикасының 2022-2026 жылдарға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат тұжырымдамасына және оны іске асыру жөніндегі іс-қимыл жоспарына сәйкес Бөлімде қызметкерлер арасында сыбайлас жемқорлық әрекеттердің алдын алуға, сондай-ақ Бөлім қызметінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы қолдану тиімділігін арттыруға бағытталған жұмыстар жүйелі түрде жүргізіледі.

Құзыретіне сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі функциялар кіретін жауапты тұлғалар бекітілді.

Бөлімнің мемлекеттік әкімшілік қызметшілерінің білім деңгейін арттыру және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет деңгейін қалыптастыру мақсатында Бөлім қызметкерлерін мемлекеттік қызмет, сыбайлас

жемқорлыққа қарсы заңнама және мемлекеттік қызметшілердің қызметтік этикасын сақтау мәселелері бойынша құқықтық оқыту жүргізіледі.

«Еститін мемлекет» тұжырымдамасын іске асыру мақсатында тұрақты негізде бизнесті қолдаудың қолданыстағы мемлекеттік бағдарламаларын, жер заңнамасын, мемлекеттік қызмет көрсету тәртібін түсіндіру бойынша азаматтарды қабылдау ұйымдастырылды. Бөлім басшысының азаматтарды қабылдау кестесі жарияланды.

Мемлекеттік қызметшілер тарапынан ықтимал құқық бұзушылықтардың алдын алу, олардың лауазымдық жағдайын жеке мақсаттарда немесе өзге де қызметтік емес мүдделерде пайдалануына әкеп соғуы мүмкін іс-әрекеттерге жол бермеу үшін бөлімде азаматтардың сапалы мемлекеттік қызметтерді алуға кепілді тең қол жеткізуін қамтамасыз ету бойынша шаралар қабылданады. Бұл үшін бөлімнің веб-сайтында, әлеуметтік желілерде халыққа мемлекеттік қызмет көрсету тәртібі туралы ақпарат орналастырылған. Сыбайлас жемқорлық көріністерінің туындауына жағдай жасайтын фактор ретінде азаматтардың мемлекеттік органдармен тікелей байланысын болдырмау мақсатында азаматтармен ЭҰП арқылы пайдалану және өтініш беру артықшылықтары туралы түсіндіру жұмыстары жүргізілуде.

Талданып отырған кезеңде көрсетілген мемлекеттік қызметтердің сапасына шағым түскен жоқ.

Мемлекеттік қызметшілер үшін мүдделер қақтығысы жағдайларының алдын алу үшін бөлімде түсіндіру іс-шаралары, атап айтқанда, жақын туыстарының бірлескен жұмысына жол бермеу, мемлекеттік сатып алу процесінде шешім қабылдау кезінде, жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау кезінде, жер комиссияларының жұмысында басымдық беру және басқалары туралы түсіндіру іс-шаралары жүргізіледі.

Бөлімнің барлық мемлекеттік қызметшілері мемлекеттік қызметті өткеруге байланысты шектеулер қабылдады. Бөлім қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтамау фактілері анықталмаған.

Жеке тұлғаның табыстары мен мүлкі туралы декларацияларды уақтылы тапсыру қамтамасыз етілді.

Бөлімге, сондай-ақ Бөлімнің лауазымды тұлғаларына, қызметкерлеріне қатысты теріс материалдарды, жарияланымдарды анықтау мәніне жеке және заңды тұлғалардың, сондай-ақ бұқаралық ақпарат құралдарының шағымдарына мониторинг жүргізілді. Мониторинг нәтижелері бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

Бөлімнің сенім телефоны: 8 (72137) 7-39-11. Талданып отырған кезеңде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы хабарламалар түскен жоқ.

Жалпы, талданып отырған кезеңде Бөлімде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар анықталған жоқ.

Бөлім қызметінің ашықтығы мақсатында сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алу қызметі туралы ақпараттың ашықтығы мен

қолжетімділігі қамтамасыз етілді. Бөлімнің ресми сайтында «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл» жеке бөлімі жұмыс істейді.

Сондай-ақ мемлекеттік органдардың интернет-ресурстарының бірыңғай платформасында орналастырылған Бөлімнің интернет-ресурсында Бөлімге жүктелген функцияларға сәйкес Бөлімнің қызметі туралы ақпаратты тұрақты толтыру және жаңарту жүзеге асырылады.

Жоғарыда баяндалғанның негізінде жұмыс тобы:

1. Бөлімнің жауапты қызметкерлері жұмыс тобының барлық әзірленген ұсынымдары бойынша нормативтік құқықтық актілерге өзгерістер мен толықтырулар бойынша тиісті уәкілетті органдарға ұсыныстар енгізсін.

2. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін болдырмау үшін сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алуды насихаттау жөніндегі жұмысты тұрақты негізде жүргізу.

3. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері Бөлімнің интернет-ресурсында орналастырылсын.

4. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша анықталған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу.